

Avskrift.

Nr 15. Eksjö stad. -1-

KUNGL. KOMMUNIKATIONS-
DEPARTEMENTET

KOMMUNALBORGHÄSTAREN
I EKSJÖ
Ink. 26 AUG. 1944
S D. nr 121

INKÖM TILL
LANDSKANSLIET
I JÖNKÖPING
DEN 13 JUL. 1944
B.D. år 19 /

Avskrift.

Överlämnas till

Pag. INKÖM TILL
LANDSKANSLIET
I JÖNKÖPING
DEN 13 JUL. 1944

Överlämnas till Stadsfullmäktige i Eksjö till kännedom + stadsplanekartor i särskild försändelse

till kännedom.

(+ avskrift av förslaget till stadsplanebestämmelser).

Jönköping i landskansliet den 24 aug. 1944

B.D. år 19 44
Pag. Nr 85

Länstyrelsen

G u s t a f etc.

K u n g l. M a j : t finner - efter framställning av stadsfullmäktige i Eksjö, i anledning varav utlåtanden avgivits den 15 mars 1944 av länstyrelsen i Jönköpings län och den 6 juni 1944 av byggnadsstyrelsen - gott att, jämlikt 3 § stadsplanelagen, fastställa ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 18 mars 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen för den av staden (del av östra distriktet), vilket förslag, innehållande jämväl stadsplanebestämmelser, angivits å en av etadsingenjören Gunnar Norlin i januari 1943 upprättad karta med därtill hörande beskrivning, dock att från fastställelse undantagas § 1 punkterna 7) och 8), § 5 punkt 3) andra meningen samt § 9 punkt 5) i stadsplanebestämmelserna ävensom bestämmelserna i övrigt i vad desamma avse de å stadsplanekartan med A2v, A3v och A4v betecknade områdena.

Därjämte finner Kungl. Maj:t gott, jämlikt 16§ stadsplanelagen, beträffande de å stadsplanekartan med A2v, A3v och A4v betecknade områdena meddela förbud mot nybyggnad utan tillstånd av länstyrelsen, att gälla till dess nytt förslag till stadsplan för desamma antagits, dock längst till den 1 juli 1949.

I samband härmed vill Kungl. Maj:t anbefalla länstyrelsen att låta delgiva stadsfullmäktige innehållet i byggnadsstyrelsens ovannämnda utlåtande, för vilket ändamål avskrift därav skall till länstyrelsen överlämnas.

Detta meddelas länstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrettelse, varjämte avskrifter av förslaget till stadsplanebestämmelser samt av byggnadsstyrelsens utlåtande bifogas. Stadsplanekartan

T i l l

länstyrelsen i Jönköpings län.

Angående ändring av stadsplanen för del av Eksjö.

och beskrivningen, försedda med påskrift att de tillhöra Kungl. Maj:ts beslut, överlämnas härjämte för att vederbörande tillställas.

Stockholms slott den 7 juli 1944.

Under Hans Maj:ts

Vår allernådigste Konung och Herres frånvaro,

Doss tillförordnade regering:

Christian Günther

Per Edvin Sköld

Thorwald Bergquist

Gösta Bagge

/ A. Berger.

Bestyrkas å tjänstens vägnar:

Sigurd Long.

Vidimeras:

Gjærmo

Per Edvin Sköld

Avskrift.

Avskrift av förslag till stadsplanebestämmelser för del av Ekejö (del av Östra distriktet) (se en av stadsingenjören Gunnar Norlin i januari 1943 upprättad karta).

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

- 1) Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.
- 2) Med små cirklar betecknad kvartersdel skall lämnas obebyggt, därest ej byggnadsnämnden med hänsyn till befintligt bostadshus utan källarvåning prövar det av behovet påkallat och med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret förenligt att ett uthus eller annan gårdsbyggnad får uppföras å varje tomt.
- 3) Med A2v, A3v eller A4v betecknat område får endast bebyggas för allmänt eller allmännyttigt ändamål.
- 4) Med 2 eller 2v betecknad kvartersdel får bebyggas endast med ett bostadshus å varje tomt.
- 5) Med 3v eller 3vs betecknad kvartersdel får användas endast för bostadsändamål.
- 6) Med IB betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostadshus här uppföras.
- 7) Med X betecknat område, del av vattenområde, får överbyggas med för allmän trafik erforderlig bro.
- 8) Med x betecknat område, del av vattenområde, får överbyggas med för enskild trafik erforderlig bro.
- 9) Med u betecknat område får icke bebyggas; ej heller får å området anordningar vidtagas, som hindrar underjordiska, allmänna ledningars framdragande och underhåll.
- 10) Med plustecken markerat område skall lämnas obebyggt därest ej byggnadsnämnden prövar det av behovet påkallat och efter hälsovårdsnämndens och brandchefens hörande prövar det utan olägenhet för de närboendes hälsa och trevnad samt utan brandfara kunna ske, att uthus eller annan gårdsbyggnad uppföres.

-42 r

§ 2.

Byggnadsätt.

1) Med 2, 2v eller 3v betecknat område får endast bebyggas med hus som uppföras fristående. Sedan överenskommelse därom träffats mellan vederbörande tomtägare, må på framställning av byggnadsnämnden dock länestyrelsen, då den så finner skäligt, bestämma att i viss tomtgräns sammanbyggnad skall ske med byggnader två och två.

2) Med 3vs betecknat område får bebyggas endast med bostadshus som med varandra sammanbyggnas i tomtgräns, där dylik inom området förekommer.

§ 3.

Del av tomt, som får bebyggas, och byggnadsareal.

1) Med 2 eller 2v betecknad kvartersdel får icke bebyggas med mer än ett (1) bostadshus å varje tomt, vilken ej heller får bebyggas till mer än en femtedel ($1/5$) av sin yta.

2) Med A2v, A3v, A4v eller 3v betecknad kvarteredel må icke bebyggas till mer än en tredjedel ($1/3$) av tomts yta.

3) Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke givas större areal än femton (15) kvadratmeter; dock må byggnadsnämnden i särskilda fall medgiva större areal, då detta prövas erforderligt och utan olägenhet kunna ske.

§ 4.

Byggnade läge å tomt.

Där kvartersdel betecknad med små cirklar gränsar till kvartersdel betecknad med 3v eller 3vs får avstånd mellan skilda byggnader å samma tomt ej vara mindre än nio (9) meter.

§ 5.

Byggnadshöjd och våningsantal.

1) Å msd 2 betecknad kvartersdel får byggnad icke uppföras med mer än två (2) våningar och icke till större höjd än sju (7) meter.

Å med 2v betecknad kvartersdel får byggnad icke uppföras med mer än två (2) våningar och inredd vindsvåning samt icke till större höjd än sju meter och sextio centimeter (7,6 meter).

2) Å med 3v eller 3vs betecknad kvartersdel får byggnad icke uppföras med mer än tre (3) våningar och vindsvåning samt icke till större höjd än elva (11) meter.

Å med A2v betecknad kvartersdel får byggnad icke uppföras med mer än två (2) våningar och inredd vindsvåning samt icke till större höjd än åtta (8) meter.

3) Å med IB eller A3v betecknad kvartersdel får byggnad icke uppföras med mer än tre (3) våningar och vindsvåning samt icke till större höjd än elva och en halv (11,5) meter. Byggnadsnämnden äger dock där nämnden i varje särskilt fall prövar det vara erforderligt och lämpligt rätt att medgiva större höjd.

4) Å med A4v betecknat område får byggnad icke uppföras med mer än 4 våningar och vindsvåning och icke till större höjd än 15 meter. Byggnadsnämnden äger dock där nämnden i varje särskilt fall prövar det vara erforderligt och lämpligt rätt att medgiva större höjd.

5) Där enligt ovan lämnade föreskrifter vindsinredning är medgiven, må i byggnad av trä med en (1) våning och i byggnad av sten med högst två (2) våningar hela vinden därutöver inredas till bostads- och arbetsrum. I byggnad av trä med två (2) våningar får endast en tredjedel ($\frac{1}{3}$) av vinden inredas för sådant ändamål, och i byggnad av sten med tre eller flera våningar får sådan inredning ej omfatta mer än halva ($\frac{1}{2}$) vindens yta.

6) Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större hushöjd än två meter och femtio centimeter (2,5) meter och till större taknockhöjd än tre meter och trettio centimeter (3,3 meter). Byggnadsnämnden må likväl i särskilda fall medgiva större höjd än som nämnts för garage eller annan gårdsbyggnad vars användning kräver större våningshöjd.

§ 6.

Antal bostadslägenheter.

1) Inom med 2 betecknad kvartersdel får i byggnad ej inrymmas flera än två (2) bostadslägenheter.

2) Inom kvartersdel betecknad med 2v, 3v eller 3vs må vid varje trapplan i byggnad icke anordnas flera än två (2) lägenheter. Dock må

i sådan byggnad å hörntomt samt i övrigt i särskilda fall då byggnadsnämnden så prövar utan olägenhet med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad kunna ske höget 4 lägenheter anordnas vid varje trapplan.

§ 7.

Takfall.

Yttertak må ej givas större lutning mot horisontalplanet än 30°.

§ 8.

Byggnadsmateriel.

Inom stadsplaneområdet må byggnad uppföras av trä utom å område betecknat 3vs.

§ 9.

Undantag.

1) Inom område som enligt 1 § angivits för bostadsändamål må även inredas lokaler för handel och hantverk.

2) Utan hinder av vad i 1 § föreskrives angående områdes användning må bostäder för respektive anläggningars tillsyn och bevakning uppföras eller inredas där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske.

3) Allmänt platsområde, som å karta betecknats såsom plantering, får användas till utfartsväg för angränsande fastighet därast erforderlig utfartsväg ej kan på annat sätt erhållas.

4) Allmänt plateområde, som å karta betecknats med A4v, får helt överbyggas.

5) Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser för olika bestämelseområden och från vad ovan stadgats angående hushöjd och taklutning samt för vad i § 3 mom. 1 och mom. 2 stadgats angående tomtedel, som skall lämnas obebyggd. Dylig tomtedel, som enligt § 3 mom. 1 skall lämnas obebyggd, får likväl i oke understiga tre fjärdedelar av tomtens areal och tomtedel som enligt § 3 mom. 2 skall lämnas obebyggd får ej understiga tre femtedelar (3/5) av tomtarealen.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 7 juli 1944

(undantag se Kungl. Maj:ts brev).

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Bestyrkes å tjänstene
vägnar:

Sigurd Lang.

Vidimeras:

Gjärems

Sten Carlsson

Avskrift.

TILL KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 21 mars 1944 har byggnadsstyrelsen anbefallit att avgiva utlåtande angående ett av stadsfullmäktige i Eksjö den 18 mars 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen

Byggnadsstyrelsen,
angående ändring av
stadsplanen för del
av Östra distriktet
i Eksjö.

/B

för del av Östra distriktet i Eksjö.

Med anledning härav får byggnadsstyrelsen anföra följande.

Vid den revidering av den gällande, numera förklarade och ofullständiga stadsplanen, som förelaget avser att utgöra, hade bland annat bort tillvaratagas förefintliga möjligheter att på ett ur säkerhetssynpunkt nöjaktigt sätt avskilja bebyggelsen inom förevarande bostadsområde från bebyggelsen inom det i norr angränsande kasernområdet. Genom att marken å ömse sidor om gränsen mellan nämnda områden hittills lämnats obbyggd, finnas exempelvis mellan skolbyggnaden i kvarteret Läroverket samt kasernbyggnaderna byggnadsfria avstånd av omkring 120 till omkring 150 meter. Även längs gränserna för de i förelaget ingående bostadskvarteren Östanå och Uttern samt det invid sistnämnda kvarter belägna bostadskvarteret Mässen äro förhållandena av den art att vissa skyddsbelten skulle kunna åstadkommas genom markens undantagande från bebyggelse.

Beträffande kvarteret Läroverket hava icke iakttagits direktiven i byggnadsstadgans 16 § 2 mom. rörande förhållandet mellan hushöjd och husavstånd. Fastän den i stadsplanen säkerställda byggnadsfria zonen utmed gränsen mot militärområdet icke är bredare än 12 meter, har nämligen för detta kvarter angivits en hushöjd av 15 meter, vilken höjd äro för stor med hänsyn till att avstånden mellan byggnadslinjerna å ömse sidor om de i söder och väster angränsande delarna av Läroverks- och Östanågatorna delvis endast uppgå till omkring 13 och 14 meter.

I kvarteret Postmästaren, som sammanslås med kvarteret Brevbäraren, angiver förelaget mot såväl Österlånggatan som Mejeri- och Södra Kyrkogatorna trevåningsbebyggelse, vilken gjorts sammanhängande så att på den södra hörntomten kommer att uppstå ett inåtgående, mot nordligt vådorstrook vettande, skuggat gårdshörn. Denna ur sundhets- och trevåningssynpunkt mindre lämpliga anordning borde hava kunnat undvikas, helst som den hittillsvarande bebyggelsen i detta kvarter endast utgöres av tvåvånings trähus.

Enligt gällande, den 19 december 1924 fastställda stadsplanen får

inom kvarteren Postmästaren, Brevbäraren, Mejeristen och Starabolet byggna icke uppföras med mer än tre våningar. Enligt förslaget skulle emellertid i bland annat dessa kvarter utöver tre våningar även medgivas inredning av vinden intill halva dess yta. Det kan emellertid ifrågasättas, om skäl föreligga för denna ökning av våningsantalet, som särskilt med hänsyn till grannskapet av kyrkan och stadshuset befaras få menlig inverkan på stadsbilden.

Kvarteret Mejeristen har åsatta stadsplanebestämmelser, vilka som regel kräva, att området användes endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Denna bestämmelse kan ej anses lämplig för ett sådant i omedelbart grannskap av bostadskvarter beläget område och motsvarar icke heller markens nuvarande användning för mejerilandamål. Användnings sättet hade i bestämmelsen bort begränsas till industriell anläggning av beskaffenhet att icke medföra brandfara eller sanitär olägenhet för närboende eller oljast stora trevnaden.

Lämpligast borde med hänsyn till detta kvarters belägenhet inom ett typiskt bostadsområde ej heller mejerianläggning få förekomma. Då de den 19 december 1924 fastställda stadsplanebestämmelserna för detta och omgivande kvarter förbjuda byggna uppförande eller inredande för industriellt ändamål, som ej är hänförligt till hantverkeri, synes det även märkligt, att en sådan anläggning här genom nybyggnadsåtgärder fått utvecklas i den omfattning som skett. Även om man nu icke torde kunna räkna med mejerirörelsens förflyttning till annan plats, hade dock bort tillveratagas för handen varande möjligheter att åstadkomma sådana byggna fria avstånd till närmaste bebyggelse för bostadsändamål, att olägenheterna av grannskapet kunnat mildras. Fastän marken inom det till sammanslagning med kvarteret Mejeristen föreslagna kvarteret Starabolet i stor utsträckning är obebyggd samt mejeritonten närmast den mellanliggande gatan huvudsakligen endast är bebyggd med äldre uthus- och verkstadsbyggnader av trä, har emellertid icke åstadkommit större byggna fri zon mot den föreslagna bostadsbebyggelsen än till

omkring 13 meters bredd.

Eksjö-åns vattenområde har i förslaget redovisats såsom allmän plats. I konsekvens härmed hade även ordforderliga gatu- och andra trafikbroar lämpligast bort angivas såsom allmän platsmark, varvid stadsplanebestämmelser för dessa blivit obehövlige. Förslaget upptager omöjligt stadsplanebestämmelser i § 1 mom. 7 och 8, vilka hänvisa till med X och x betecknade vattenområden, avsedda för broar för respektive allmän och enskild trafik. Ehuru dessa bestämmelser måste anses egentliga, då det åsyftade vattendraget i övrigt icke intagits i förslaget såsom vattenområde, torde några olägenheter ej behöva förorsakas av bestämmelsernas förekomst. Stadsplanen sådan den föreslagits medför omöjligt i och för sig givetvis icke något hinder att var som helst anordnas överbroa vattendraget.

Vad i övrigt beträffar de antagna stadsplanebestämmelserna må framhållas, att i § 1 mom. 3 förekomma orden "eller allmännyttigt", vilka numera icke pläga fastställas.

De i § 5 mom. 3 och 4 andra meningarna förekommande undantagsbestämmelserna, vilka bland annat avse de förenämnda kvartoren Läroverket och Mojeristen och som utan någon begränsning medgiva ökning av tillåten hushöjd, äro alltför förbehållslost avfattade för att böra tillämpas inom bland annat så beskaffade kvartersområden som dessa. De för dessa områden angivna höjdmåtten torde få anses så rikligt tilltagna, att andra avvikelser än som möjliggöras enligt 118 § 2 mom. byggnadsstadgen i dess numera ändrade skick icke i allmänhet synas lämpliga eller behövlige.

Såsom framgår av bestämmelserna i § 9 mom. 4, jämförd med § 1 mom. 3 och § 3 mom. 2, förekommer i förslaget ett område med obestämmd markkaraktär, nämligen den med A₄V betecknade område, vilket utgöres av nuvarande vattentornet i Vattenledningsparken. Detta är på stadsplane-kartan betecknat såsom allmän plats men har dessutom försetts med litteratbeteckningar och bestämmelser såsom för kvartersmark. Enligt gällande stadsplan utgör området kvartersmark för allmänt ändamål och det finns givetvis ingen anledning att härutinnan företaga någon

Ändring. Den komplettering med höjdbestämmelse för området, som förslaget avser, synes ej kunna medföra någon nytta, då enligt handlingarna det befintliga vattentornet är betydligt högre än angivna 15 meter.

Vid jämförelse med det i januari 1943 uppgjorda bestämmelseförslaget framgår beträffande § 9 mom. 5, att sakliga ändringar och tillägg gjorts utan att förslaget i detta hänseende handlagts i överensstämmelse med 19 § byggnadsstadgan. Med hänsyn till 118 § 2 mom. byggnadsstadgan torde emellertid momentet i dess helhet kunna undvaras.

Det i § 2 mom. 1 intagna förbehållet angående rätten att uppföra byggnader två och två sammankopplade i gemensam tomtgräns, vilket innebär att länsstyrelsens beslut skall utverkas för sådan sammanbyggnad, kan knappast anses av behovet påkallat. Även bestämmelsen i § 5 mom. 6 torde kunna undvaras, då uthus och andra gårdsbyggnaders höjd tillfredsställande regleras genom 79 a § mom. 6 byggnadsstadgan och då den särskilt angivna begränsningen till viss högsta taknockshöjd praktiskt taget onödiggöres av bestämmelsen om takfall i § 7.

Av de till ärendet hörande, med 1 och 2 betecknade stadsplanekartorna kan endast den färglagda, med 2 betecknade anses tillfredsställande åskådliggöra förslaget.

Såsom av det ovan anförda framgår, är förevarande förslag synnerligen bristfälligt. Då emellertid åtskilliga av förslagets brister torde få anses medföra ringa praktisk olägenhet i betraktande av områdets förhållandevis ringa areal och förhållandevis obetydliga bebyggelse, vill styrelsen dock icke motsätta sig fastställelse i viss begränsad omfattning. Vederbörande stadsmyndigheter torde emellertid böra uppmärksammas på angelägenheten av att stadsplanen sedermera snarast göres till föremål för kompletteringar i de hänseenden, varom anmärkningar ovan framställts.

På grund härav får byggnadsstyrelsen tillstyrka fastställelse av förevarande förslag, dock med undantag av dels § 5 mom. 3 och 4

andra meningarna, § 9 mom. 4 och 5 i stadsplanbestämmelserna och dels dot inom Vattenledningsparken belägna med A₄V betecknade området, ävensom hemställa att vederbörande stadsmyndigheter måtte delgivas vad ovan anförts angående angelägenheten av stadsplanens komplettering.

Remisshandlingarna samt i Kronot inkomna kompletterande handlingar bifogas. Stockholm den 6 juni 1944. ./.

Underskrift:

Henning Leo

Frito Gripe

/Eric Henriksson

Vidimeras

Ex officio

Paul Nilson

Vidimeras:

G. Järnmo *Eric Henriksson*

den 13 juli 1944

B.D. År 19

Avskrift.

B e s k r i v n i n g

tillhörande förslag till ändring av stadsplanen Pag. Nr
för del av östra distriktet i Eksjö, upprättat i jan. 1943.

Ändringsförslaget omfattar i huvudsak nuvarande kvarteren 78, 82, 83, 85, 86, 87, 88 och 91 jämte vidliggande kvarters-, gatu- och allmän platsmark.

I samband med de föreslagna ändringarna i fråga om gatumark har kv. 83 föreslagits reserverat för allmänna ändamål t.ex. byggnadskontor, saluhall eller brandstation. Härvid har byggnadshöjden föreslagits begränsad till 3 vån. + vind. Del av kvarteret 82 har vidare reserverats för allmänt ändamål t.ex. idrottshus m.m. hembygdsgränd el.dyl. Inom det nuvarande kv. 78 hava två områden, som f.n. användas för allmänna eller allmännyttiga ändamål, försetts med stadsplanebestämmelser härför, varvid det nordligaste av dessa områden även utökats. Vatten- och Elverkets område har föreslagits utvidgat och försett med stadsplanebestämmelser med beteckning A3v.

I ett sammanslaget kvarter 85+86 har föreslagits ett skyddsområde mellan mejeriföreningens område, som erhållit stadsplanebeteckningen IB, och bostadsbebyggelsen i öster. Kvarteret 87+88 är avsett att bebyggas med boetadshus i 3 vån. + vind. Rörande byggnadsbestämmelserna hänvisas till förslaget tillhörande stadsplanebestämmelser, och har byggnader av trä enligt förslaget endast förbjudits å område betecknat 3vs.

I fråga om gatunätet har en gata från Södra Kyrkogatan föreslagits dragen över Österströmsområdet till Läroverksgatan. Vidare har kv. 78 föreslagits delat i två genom upptagande av en ny väg i stadsplanen. Samtidigt härmed föreslås del av gatan g₁ vidgad i stadsplanen och gatan v₂ minskad i bredd samt gatan 8 slopad. Kvarteren 85 och 86 föreslås sammanslagna till ett kvarter liksom kvarteren 87 och 88 varför även här gata slopas.

Ändringarna inom området i övrigt äro av mindre omfattning och avse endast att i detta sammanhang avpassa stadsplanebestämmelser, gatuhöjder, kvarterslinjer, parkområden och allmän platsmark m.m. i samband med det utvidgnings-, nymättnings-, och revideringsarbete för stadsplanen i staden, som jag håller på med i avvaktan på beslut rörande inkorporering av intilliggande mark i sydost från Store- eller Prestegården, där utvidgning av stadsplanen snarast synes va-

ra nödvändig.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 19 dec. 1924.

Stadsplanekartan märkt med siffran 1 visar såväl i vilka avseenden denna stadsplan är avsedd att upphävas som terrängförhållandena för nu medtaget område. Illustrationskartan, märkt 2, visar bl.a. tänkt tomtindelning. De för områdena gällande stadsplanebestämmelserna äro avsedda att upphöra att gälla i och med fastställandet av föreslagna stadsplanebestämmelser. Avloppsplan, märkt 3, för området bifogas.

Eksjö i januari 1943.

Gunnar Norlin

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 7 juli 1944.

Stockholm i Kommunikationsdepartementet.

Ex officio:

Sigurd Lang

Vidimeras:

G. Jönsson

Lothar Karlsson